

Принято

На педагогическом совете
МАДОУ «Детский сад 366»
Протокол № 1 от 28.08.2023
Председатель Э. И. Зайдуллина

Утверждено

Заведующий
МАДОУ «Детский сад 366»
Приказ № 45 от 28.08.2023
Э.И. Зайдуллина

Рабочая программа

дополнительного образования

в МАДОУ «Детский сад № 366 комбинированного вида с

татарским языком воспитания и обучения»

кружка

«Авазлар бэйрәме»

для детей старшего дошкольного возраста (4-5 лет)

Гизатуллина Гулина Шамилевна
педагог МАДОУ «Детский сад № 366»
Авиастроительного района г. Казани

г. Казань - 2023

“АВАЗЛАР БӘЙРӘМЕ” ТҮГӘРӘГЕ

Программаның бурычлары:

1. Балаларның артикуляцион аппаратын (авыз куышлығы, тел, иреннәр, теш, борын) үстерү.
2. Сөйләмдә тавыш белән идарә итә белү күнекмәләре (түбән, югары, тиз, уртача, акрын) бирү.
3. Авазларны ачык дикция белән әйтүләренә ирешү.
4. Тартык һәм сузык авазларның дәрәс әйтелешен ныгыту.
5. Фонематик ишетү сәләтләрен үстерү: билгеле бер аваз белән башланган сүзләргә аера белергә, сүзләргә әйтергә өйрәтү.
6. Сәнгатьле сөйләм күнекмәләре булдыру.

Билгеләнеше:

План программа зурлар төркеме өчен тәкъдим ителә.

Түгәрәк атнага бер тапкыр көннең икенче яртысында үткәрелә.

Түгәрәк эшенең дәвамлылығы 25 минут тәшкил итә.

Аңлатма язуы

Мәктәпкәчә тәрбия учреждениеләренә тәрбия һәм белем бирү программасында “Сөйләм үстерү” бүлегендә балаларның туган телдәге барлык авазларның дөрес әйтелешен үзләштерүләренә, фонематик ишетү сәләтләрен үстерүгә, сәнгатьле сөйләм күнекмәләре булдыруга юнәлтелгән. Әлеге бурычлар махсус белем бирү эшчәнлегә вакытында, ягъни балалар бакчасының тел белгечләре (логопедлар) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Сөйләм аппараты органнарын дөрес хәрәкәтләндрү күнекмәләре бирү, авазларның дөрес әйтелешен ныгыту максатында, балалар бакчасында түгәрәкләр оештыру да уңай нәтижәләр бирә.

Авазларны дөрес әйтү күнекмәсе бирү эшенә этаплары:

1 нче этап -1,6 - 3 яшькә кадәрге чор. Бу чорда жиңел әйтелешле авазлар өйрәнелә.

2 нче этап -3-5 яшькә кадәрге чор. Бу этапта туган телнең төп авазлары үзләштерелә.

3 нче этап -5 -7 яшькә кадәрге чор(йомгаклау этабы).бу чорда балалар барлык авазларны ишетеп белә һәм дөрес итеп әйтә белергә тиешләр.

Перспектив-тематик план

Ат-на	Темасы	Бурычлары	Эш төрлөрө	Әдәбият
Сентябрь ае				
1 нче	{а} авазы	{а} авазының дәрәс әйтәлешән ачыклау; авазны төрлө темпта (акрын, уртача, тиз) әйтергә өйрәтү; авазны сүзләрдә нәрәс кулланырга күнәктәрү; игътибарлылык тәрбияләү.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тел гимнастикасы. 2. Фонетик күнәгү. 3. Уен: “Курчакларны тынычландыру”. 4. Шигырь: Г.Тукай. “Гали белән кәжә”. 5. Табышмаklar. 6. Мәкаль: “Алма яратсаң, агачын сакла”. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ”Хәрәфләр бәйрәмә” китабы, 6 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 12 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 7 бит. 4. “Балачак аланы” китабы, 44 бит.
2 нче	{ә} авазы	{ә} авазын дәрәс артикуляция белән әйтү күнәкмәләре бирү; фонематик ишетү сәләтләрен булдыру.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Әкият: “Күнелле тел”. Тел гимнастикасы. 2. Уен: “Нәни булышчы”. 3. Әтәч турында табышмак. 4. Уен: “Кызыл мәкләр, күбәләкләр”. 5. Тизәйткәч: “Әрәмәдәгә әрем әчә”. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ”Хәрәфләр бәйрәмә” китабы, 7 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 13 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 14 бит.
Октябрь ае				
1 нче	{у} авазы	{у} авазын аерым һәм сүз әчәндә әйтергә өйрәтү; сөйләмдә тавыш белән идәрә итә белү күнәкмәләре бирү; образлы фикерләү сәләтләрен үстәрү.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ирен гимнастикасы. 2. Шигырь: Р.Миннуллин. “Улак”. 3. Уеннар: “Жил исә”, “Тундырма ашау”.. 4. Шигырь: Ә.Бикчәнтәева. “Тул”. 5. Уен. “У – командир” 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ”Хәрәфләр бәйрәмә” китабы, 12, 52 битләр. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 16 бит. 3. “Иң матур сүз” китабы, 59 бит.

2 нче	{ү} авазы	{ү} авазын эйткэндә, сөйләм аппараты эгъзаларын дөрес хәрәкәтләндрү күнекмәләре бирү; авазны төрле темпта (акрын, уртача, тиз) әйтергә өйрәтү.	1. Ирен гимнастикасы. 2. Фонетик зарядка (үрдәкне чакыру) 3. Табышмак: “Үлән генә ашый үзе, гайрәтчәчеп карый күзе” 4. Шигырь: М.Фәйзуллина. “Үрдәк”. 5. Шигырь: Р.Миңнуллин. “Үтүк”.	1. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 13 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 17 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 136 бит. 4. “Иң матур сүз” китабы, 53 бит.
3 нче	{и} авазы	{и} авазын дөрес артикуляция белән әйтү күнекмәләрен булдыру; фонематик ишетү сәләтләрен камилләштерү	1. Тел гимнастикасы. 2. Тизәйткеч: “И-и-и, әни он или-и-и”. 3. Табышмаклар. 4. Шигырь: М.Фәйзуллина. “Ике бәбкә”. 5. Үртәвеч өйрәнү.	1. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 8 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 19 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 61 бит.
4 нче	{ы} авазы	{ы} авазын ачык дикция белән әйтүләренә ирешү; тартык һәм сузык авазларның дөрес әйтелешен ныгыту; игътибарлылык тәрбияләү.	1. Ирен гимнастикасы. Уен: “Ишекне ач һәм яп”. 2. Шигырь: Э.Шәрифуллина. “Ылыс”. 3. Шигырь: Б.Рәхмәт. “Кыш килде”. 4. Фонетик күнегү: “Тавыклар йомырка салганын ничек хәбәр итә?” (Кыт кытыйк.)	1. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 9 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 19 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 182 бит. 4. “Иң матур сүз” китабы, 192 бит.
Ноябрь ае				

1 нче	{о} авазы	Дөрес сулыш алуны камилләштерү; тавыш көчен югары, уртача, түбән дәрәжәләрдә үзгәртү күнекмәләре бирү; сәнгатьле сөйләмне үстерү.	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Күңелле тел” гимнастикасы . 2. Уен: “Кем күпме түзә?” 3. Шигырь: Ж.Тәржеманов. “Орчык”. 4. Шигырь табышмак: “Үзе хәреф, үзе сан – бөтенләй санамасаң”. 5. Тел шомарткыч. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ”Хәрефләр бәйрәме” китабы, 32 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 20 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 102 бит.
2 нче	{ө} авазы	{ө} авазын әйткәндә, сөйләм аппараты эгъзаларын дөрес хәрәкәтләнדרеп әйтү күнекмәләре бирү; авазны төрле темпта (акрын, уртача, тиз) әйтергә өйрәтү; игътибарлылык тәрбияләү.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ирен гимнастикасы. 2. Тел көрмәкләндергеч: “Өермә, өермә, тузан туздырып йөрмә”. 3. Фонетик күнегү: “Шәмне ничек сүндерәләр?...” 4. Табышмак: “Тун уртасында нәрсә бар?” 5. Шигырь: Р.Миңнуллин. “Өрә белүче шкаф”. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ”Хәрефләр бәйрәме” китабы, 35 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 21 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 110 бит. 4. “Иң матур сүз” китабы, 192 бит.
3 нче	{э (е) } авазы	{э (е) } авазының дөрес әйтелешен ачыклау, ныгыту; авазны әйткәндә , дөрес сулыш алуны камилләштерү; тавыш көчен югары, уртача, түбән дәрәжәләрдә үзгәртү; сәнгатьле сөйләм күнекмәләре бирү.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тел гимнастикасы. 2. Фонетик күнегү: Эш барып чыкмаса, нинди сүз әйтәләр? (Эх!) 3. Табышмак: “Кешенең дустаны, йортның сакчысы”. 4. Мәкаль: “Эш – жае белән, ботка – мае белән”. 5. Жырлы-биюле уен: “Энже букет”. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ”Хәрефләр бәйрәме” китабы, 23 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 24 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 196 бит. 4. “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр алифбасы” китабы, 72 бит. 5. “Үз илендә, үз телемдә” китабы, 72

				бит.
4 нче	{б} авазы	{б} авазын эйткэндә, дәрес сулыш алуны камилләштерү; тавыш көчен югары, уртача, түбән дәрәжәләрдә үзгәртү; сәнгатьле сөйләм күнекмәләре бирү.	1. Уен: “Капканы ачыгыз”. 2. Уен: “Ат-ат”. 3. Табышмаклар. 4. Уен: “Бу аваз бармы?” 5. Уен: “Минем арттан кабатла”. 6. Тизәйткеч: “Мич башында биш мәче...”.	1. “Тылсымлы авазлар” китабы, 172 бит. 2. “Иң татлы тел – туган тел” китабы, 26 бит. 3. “Балачак аланы” китабы, 75, 506 битләр. 4. “Уйнап укый сабийлар” китабы, 74 бит.
Декабрь ае				
1 нче	{п} авазы	{п} авазын эйткэндә, сөйләм аппараты эгъзаларын дәрес хәрәкәтләндрү күнекмәләре бирү; авазны ишетеп аерырга өйрәтү; төрле темпта (акрын, уртача, тиз)	1. Ирен гимнастикасы. 2. Уен: “Тишек туп”. 3. Фонетик уен: “Машина ничек кычкырта?” (Пи- пип...) 4. Шигырь: Х.Халиков. “Пошмас”. 5. Уен: “Кем күбрәк сүз әйтә?”	1. “Тылсымлы авазлар” китабы, 110 бит. 2. “Иң татлы тел – туган тел” китабы, 28 бит. 3. “Балачак аланы” китабы, 506 бит. 4. “Туган телем – бөек анам теле” китабы, 48

		<p>эйтергә өйрәтү; игътибарлылык тәрбияләү.</p>		<p>бит. 5. ”Хәрефләр бәйрәме” китабы, 33 бит.</p>
2 нче	{м} авазы	<p>{м} авазының дәрес әйтелешен ачыклау, ныгыту; фонематик ишетү сәләтләр үстерү; {м} авазы белән башланган сүзләрне аера белергә, үз сүзләрне әйтергә өйрәтү; сәнгатьле сөйләм күнекмәләре булдыру.</p>	<p>1. Ирен гимнастикасы: “Күңелле тел”.</p> <p>2. Фонетик күнегү: “Сыер ничек кычкыра?”, “Мәче ничек мырлай?”</p> <p>3. Үртәвеч.</p> <p>4. Уен: “Кем күбрәк сүз әйтә?”</p> <p>5. Жырлы-биюле уен: “Утыр, утыр, Мәликә”.</p> <p>6. Шигырь: Р.Миңнуллин. “Мияу”.</p>	<p>1. ”Хәрефләр бәйрәме” китабы, 23 бит.</p> <p>2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 24 бит.</p> <p>3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 196 бит.</p> <p>4. “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы” китабы, 18 б.</p> <p>5. “Иң матур сүз” китабы, 51 бит.</p>
3 нче	{w} һәм {в} авазлары	<p>{w} һәм {в} авазларын дәрес артикуляция белән әйтә белү күнекмәләрен булдыру; фонематик ишетү сәләтләр үстерү; авазларны аерым һәм сүз эчендә әйтергә өйрәтү.</p>	<p>1. Ирен гимнастикасы.</p> <p>2. Уен: “Паровоз һәм вагоннар”.</p> <p>3. Фонетик күнегү: “Теш дәвалый торган машина ничек выжылдый?” (Вж- вж...)</p> <p>4. Мәкаль: “Вактан эре жыела”.</p> <p>5. Тизәйткеч.</p>	<p>1. ”Хәрефләр бәйрәме” китабы, 39 бит.</p> <p>2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 33 бит.</p> <p>3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 24 бит.</p>

4 нче	{ф} авазы	{ф} авазын эйткэндә, дөрес сулыш алуны камилләштерү; сөйләм аппараты эгъзаларын дөрес хәрәкәтлән­дерү күнекмәләр ныгыту; авазның төгәл, ачык эйтелешенә ирешү; сәнгатьле сөйләм күнекмәсе бирү.	1. Тел гимнастикасы. 2. Уен: “Авыртамы?” (Бармакка өрү: <i>ф-ф-ф.</i>) 3. Фонетик күнегүләр: “Шарны ничек кабарталар?” (<i>Ф-ф-ф.</i>) “Усал мәче ничек фырылды?” (<i>Ф-ф-ф.</i>) “Шәмне ничек сүндерәләр?” (<i>Өф-өф-өф итен.</i>) 4. Уен: “Кем игътибарлы?”	1. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 145 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 36 бит. 3. “Балачак аланы” китабы, 506 бит. 4. “Туган телем –бөек анам теле” китабы,82 бит. 5. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 41 бит.
Гыйнвар ае				
1 нче	{т} авазы	{т} авазын эйткэндә, сөйләмдә тавыш белән идарә итә белү күнекмәләре (түбән,югары,ак рын, уртача, тиз) бирү; авазны ачык дикция белән эйтүләренә ирешү;игътибар лылык тәрбияләү; хәтерне ныгыту.	1. Тел гимнастикасы: “Күңелле тел” әкият. 2. Фонетик күнегүләр: “Сәгать ничек йөри?” (<i>Тик- так...</i>) 3. Тизәйткеч. 4. Уен: “Кем күбрәк әйтә?” (Бирелгән предметларның билгеләрен әйтү.) 5. Шигырь: З.Туфайлова. “Туган ил”.	1. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 15 бит. 2. ”Иң татлы тел–туган тел” китабы, 38 б. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 135 б. 4.“Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы” китабы, 42 б. 5. “Үз илемдә, үз телемдә” китабы, 39 бит. 6. “Гөлбакча” китабы, 62 бит.
2 нче	{д} авазы	{д} авазын дөрес артикуляция белән әйтү күнекмәләрен булдыру; фонематик ишетү сәләтләрен үстерү; шушы аваз белән башланган	1. Тел гимнастикасы (көзгеләр белән эш). 2. Уен: “Оркестр”. (<i>Ду-ду- ду; ди-ди-ди; до-до-до...</i>) 3. Фонетик күнегү. 4. Тизәйткеч. 5. Уен: “Кем күбрәк сүз	1. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 25 б. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 40 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 39 б. 4.“Мәктәпкәчә

		сүзләрне аера белергә һәм сүзләрне әйтергә өйрәтү.	әйтә?” 6. Шигырь: Р.Миңнуллин. “Дага белән дуга”.	яшьтәгеләр әлифбасы” китабы, 53 бит. 5. “Үз илемдә, үз телемдә” китабы, 44 бит.
3 нче	{н} авазы	{н} авазын аерым килеш һәм сүз эчендә әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; сәнгатьле сөйләм күнекмәләре бирү.	1. Ирен гимнастикасы. 2. Уен: “Ат чабышы”. 3. Әкият: “Наянкай”. 4. Табышмаклар. 5. Хәрәкәтле уен: “көн белән төн”. 6. Шигырь: Р.Миңнуллин. “Үсми калган хәреф”.	1. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 93 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 41 бит. 3. “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы” китабы, 22 бит.
4 нче	{с} авазы	{с} авазын әйткәндә, сөйләм аппараты эгъзаларын дәрәс хәрәкәтләндрү күнекмәләре бирү; авазны төрле темпта (акрын, уртача, тиз) әйтергә өйрәтү; игътибарлылык тәрбияләү.	1. “Тишек шар” ирен гимнастикасы. 2. Фонетик күнегү: “Казлар ничек ысылдый?” 3. Шигырь: М.Фәйзуллина. “Суган турында”. 4. Тизәйткеч: “Саран Сара, саный-саный, сарыгына салам сала”. 5. Әкият: “Светофор янында”.	1. ”Хәрефләр бәйрәме” китабы, 18 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 43 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 123 бит. 4. “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы” китабы, 16 бит. 5. “Үз илемдә, үз телемдә” китабы, 39 бит.
Февраль ае				

1 нче	{з} авазы	{з} авазының дөрес әйтелешен өйрәтү, артикуляцион аппаратны үстерү; авазны төрле темпта (акрын, уртача, тиз) әйтергә өйрәтү; сәнгатьле сөйләм күнекмәләре бирү; игътибарлылык тәрбияләү.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ирен гимнастикасы: “Күңелле тел”. 2. Фонетик күнегү: “Черки ничек безелди?”, “Бал корты ничек безелди?” 3. Шигырь: Ж, Дәрзаман. “Зелпе куагы”. 4. Табышмаклар. 5. Уен: “Без, без, без идек...” 6. Уен: “Без бәрәңге утырттык”. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 34 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 46 бит. 3. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 56 бит. 4. “Үз илемдә, үз телемдә” китабы, 26, 39 битләр.
2 нче	{ч} авазы	{ч} авазын аерым килеш һәм сүз эчендә әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; сәнгатьле сөйләм күнекмәләре бирү; сөйләмгә игътибарлылык тәрбияләү.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ирен гимнастикасы. 2. Фонетик күнегү: “Чыпчыклар ничек чыркылдый?”, “Чебиләрне ничек чакырлар?” 3. Әкият: “Чикләвек белән чәчкә”. 4. Тел шомарткыч. 5. Табышмаклар. 6. Уен: “Кем күбрәк сүз әйтә?”. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Үз илемдә, үз телемдә” китабы, 39 битләр. 2. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 163 бит. 3. “Иң матур сүз” китабы, 53 бит. 4. “Уйнап укый сабийлар” китабы, 86 бит. 5. Рәсемнәр альбомы.
3 нче	{ж} авазы	{ж} авазын дөрес артикуляция белән әйтә белү күнекмәләре бирү; фонематик ишетү сәләтләрен үстерү; авазны дөрес әйтергә өйрәтү.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тел гимнастикасы. 2. Фонетик күнегү. 3. Уен: “Нечкәбил”. 4. Уен: “Дөрес әйт”. 5. Тизәйткеч. 6. Әкият: “Жиләкле жәй”. 7. Үргәвеч: “Жамалый, кырда куян балалый”. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 50 б. 2. “Иң татлы тел – туган тел” китабы, 50 бит. 3. “Уйнап укый сабийлар” китабы, 87 б.

4 нче	{ш} авазы	{ш} авазын аерым килеш һәм сүз эчендә әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; сәнгатьле сөйләм күнекмәсе бирү.	1. Ирен гимнастикасы: “Күңелле тел”. 2. Фонетик күнегү: “Елан ничек ысылдый?” 3. Әкият: “Шаян жил”. 4. Тизәйткеч: “Шарик каян шар алган?” 5. Шигырь: Р.Миңнуллин.”Ташбака”.	1. “Тылсымлы авазлар” китабы, 170 б. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, китабы, 52 бит. 3. “Уйнап укый сабийлар” китабы, 82 бит.
1 нче	{щ} авазы	{щ} авазын ишетеп аера белү һәм дәрәс әйтү күнекмәләре бирү; сөйләмнең аваз составына игътибарлылык тәрбияләү; фонематик ишетү сәләтләрен булдыру.	1. Тел гимнастикасы. 2. Уен: “Дәрәс әйт”. (Щ-щ-щ; борщ-щ-щ; щеще-щетка...) 3. Шигырь: Р.Миңнуллин “Щи”. 4. Хикәя: М.Фәйзуллина. “Күрше әбидә”.	1. “Тылсымлы авазлар” китабы, 176 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, китабы, 54 бит.
2 нче	{л} авазы	{л} авазын аерым килеш һәм сүз эчендә әйтергә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү; сәнгатьле сөйләм, теипны аңлау күнекмәләре бирү.	1. Ирен гимнастикасы: “Күңелле тел”. 2. Фонетик күнегү: “Сүзсез генә жырлаганда, ничек жырлыйлар?” 3. Тел шомарткыч. 4. Мәкаль: “Тәмле дә тел, тәмсез дә тел” 5. Уен: “Кем күбрәк сүз әйтә?” уены.	1. “Тылсымлы авазлар” китабы, 77 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, китабы, 77 бит. 4. “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы” китабы, 49 бит.

Март ае

3нч е	{р} авазы	{р} авазын дөрес эйтсргә өйрәтү; сөйләм аппаратын камилләштерү; авазны төрле темпларда (акрын, уртача, тиз) эйтсргә өйрәтү; сәнгатьле сөйләм күнекмәләре бирү; игътибарлылык тәрбияләү.	1. Тел гимнастикасы. 2. Фонетик күнегү: “Эт ничек ырлай?”, “Мыраужан ничек мырылды?” һ.б. 3. Табышмак: “Рәхмәт башында нәрсә бар?” 4. Үртәвеч. 5. Уен: “Кем күбрәк сүз әйтә?” 6. Шигырь: Ш.Галиев. “Рәхмәтләр хакында”	1. ”Хәрефләр бәйрәме” китабы, 21 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 58 бит. 3. “Тылсымлы авазлар” китабы, 115- 123 битләр.
4нч е	{ц} авазы	{ц} авазын аерым килеш һәм сүз эчендә эйтсргә өйрәтү; фонематик ишетү һәм образлы фикерләүсәләтләр рен үстерү; сәнгатьле сөйләм һәм темпын аңлау күнекмәләре бирү.	1. Ирен гимнастикасы. 2. Фонетик күнегү: “Тояклы ат тавышы ничек ишетелә?” (Цок-цок-цок...) 3. Шигырь: Ж.Тәржеманов. “Цирк”. 4. Жырлы-биюле уен: “Өч тәрәзә”. 5. Шигырь: Ш.Галиев. “Миллиционер малае”.	1. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 159 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 60 бит. 3. “Дөрес сөйләшик” китабы, 146 бит.
Апрель ае				

1 нче	{ж} авазы	Сөйлөмдө тавыш белән идарә итә желү (тиз, уртача, акрын) күнекмәләре бирү; {ж} һәм башка авазларны ачык дикция белән әйтүләренә ирешү.	1. Ирен гимнастикасы. 2. Фонетик күнегү: “Көчле жил исә: ж-ж-ж”. “Табада май кыза: ч-ж-ж-ж”. 3. Табышмак: Жираф башында нәрсә бар?” 4. Уен: “Кем күбрәк әйтә?” 5. Шигырь: Р.Миңнуллин. “Жилет”.	1. ”Тылсымлы авазлар” китабы, 47 бит. 2. ”Иң татлы тел – туган тел” китабы, 61 бит. 3. “Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы” китабы, 8 бит. 4. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 42, 48 битләр.
2 нче	{к} авазы	{к} авазын дәрәс әйтергә өйрәтү, фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү, сәнгатьле сөйләм һәм темпны аңлау күнекмәләре бирү.	1. ”Кояш” шигырен уку. 2. ”Футбол” уенын оештыру. 3. Табышмак: Нинди агач жилсез шаулы? (УСАК) 4. Табышмак: Ламп түгел – яктырта, мич түгел- жылыта. (КОЯШ) 5. ”Ромашка” уены	1. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 19-20 битләр.
3 нче	{г} авазы	{г} авазын дәрәс әйтергә өйрәтү, фонематик ишетү сәләтләрен үстерү: сәнгатьле сөйләм күнекләре бирү; сөйләмгә игътибарлылык тәрбияләү	1. Ирен гимнастикасы 2. Табышмак: Теше кабык, эче мамык. (ГӨЛЖИМЕШ). 3. ”Гөмбә” шигырен уку. 4. Мәкаль әйтү: Гөмбә яңгырдан туймас	1. ”Хәрәфләр бәйрәме” китабы, 24-25 битләр.

4 нче	{x} авазы	{x} авазын аерым килеш һәм сүз эчендә әйтергә өйрәтү, фонематик ишетү һәм образлы фикерләү сәләтләрен үстерү: сәнгатьле сөйләм күнекмәләре бирү.	1. Ирен гимнастикасы. (Күңелле тел) 2. "Хат" шигырен уку. 3. Тәрбияче сөйләве буенча төрле күренешләргә сүрәтләү һәм тиешле авазлар чыгару. 4. "Кем ничә сүз уйлады" дигән уен оештыру.	1. "Хәрефләр бәйрәме" китабы, 40-41 нче битләр.
Май ае				
1 нче	{h} авазы	{h} авазын ишетеп аеру белү һәм дәрәс әйтү күнекмәләре бирү; фонематик ишетү сәләтен булдыру.	1. "Һәйкәл" шигырен уку. 2. Табышмак: Ипи түгел, су түгел, Авыр түгел, аз түгел, Ансыз яшәү мөмкин түгел. (ҺАВА) 3. Кем нинди сүз уйлады?	1. "Хәрефләр бәйрәме" китабы, 45 нче бит.
2-3 нче	Авазлар бәйрәме (йомгаклау)	Балаларның сөйләмдә авазларны дәрәс әйтүләренә ирешү; сузык һәм тартык авазлар турында белемнәрен тирәнәйтү; фонематик ишетү сәләтләрен үстерү: билгеле бер аваз белән башланган сүзләргә ишетеп аера белү, шул сүзләргә әйтү.	1. Уен: "Исәнме, дуслым". 2. Уен: "Минем арттан кабатла". 3. Авазның урынын билгеләү. 4. Уен: "Кызыл – ак". 5. Уен: "Чәчәкне жый" (бирелгән авазга сүзләр уйлау). 6. Уен: "Күңелле туп". 7. Бүләккә – жыр!	1. "Дәрәс сөйләшпик" китабы, 136-147 битләр. 2. "Иң матур сүз" китабы, 361-363 битләр. 3. "Иң татлы тел – туган тел" китабы, 6-9 битләр.

Файдаланылган әдәбият:

1. "Хәрефләр бәйрәме". Г. Гәрәева. Казан. 2014
2. "Иң татлы тел – туган тел" - М. Ф. Кашапова. Казан. 2014
3. Балачак аланы : балалар бакчалары тәрбиячеләре һәм әти-әниләр өчен хрестоматия. Закирова. К. В. Казан .2011
4. Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы- Шәехова. Р. К. Казан. 2011
5. Мәктәпкәчә яшәтгеләр әлифбасы: Авазларны уйнатып : эш дәфтәре. 1нче китеп. Казан. 2011
6. Иң матур сүз: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм әти-әниләр өчен хрестоматия. Закирова. К. В. Казан. 2012